

Prop. 1 S (2021-2022) Statsbudsjettet 2022

Musikkindustriens næringsråd (MIR) er et nettverk av landsomfattende musikkorganisasjoner som jobber for å styrke musikkindustriens næringsinteresser. Vi representerer artister, komponister, tekstforfattere, musikere, managere, bookingagenter, produsenter, arrangører, plateselskap, forleggere og aktører innen sceneteknisk produksjon. De fire grunnpilarene i musikkbransjen, og dermed også i MIR er live, innspilt, opphaver/rettighetshaver og artist/utøver.

MIRs oppgave er å sikre at den norske musikkindustrien oppnår gode rammebetingelser, økte inntekter og økt sysselsetting basert på kunstnerisk virksomhet. Musikknæringen i Norge omsatte i følge Menon for drøye 12 milliarder kroner i 2018. Omsetningen fra offentlige aktører utgjorde under fem prosent. Bransjen bestod av 8 000 foretak, hvor rundt 80 prosent var enkeltpersonforetak (ENK). Antall direkte sysselsatte var om lag 10 000. I tillegg la musikkbransjen grunnlag for flere tusen sysselsatte i leverandørnæringene.

Gjenoppbygging etter koronapandemien

Solberg-regjeringens forslag til budsjett synes langt på vei å gi inntrykk av at koronapandemien er over og at norsk næringsliv er tilbake for fullt. Det er en virkelighetsforståelse vi ikke kjenner oss igjen i. For MIR er det viktig å understreke at det fortsatt er behov for videreføring og justering av tiltak som kan motvirke konsekvensene av koronapandemien. For musikknæringen er det avgjørende at tiltakene varer like lenge som krisen varer.

Kartlegging av konsekvensene av koronapandemien viser at musikknæringen er blant de hardest rammede bransjene. Arrangørene, artistene og alle underleverandørene i næringskjeden for konserter og festivaler ble rammet først, da smittevernrestriksjonene for arrangementer i praksis utgjorde et næringsforbud. De ble også tvunget til å stå i denne ekstremt krevende situasjonen svært lenge. Etter gjenåpningen sliter mange aktører med likviditetsutfordringer, etter å ha lidd store tap og fordi kostnadene ved å gjenoppta aktivitet påløper lenge før inntektene kommer. Samtidig har en rekke musikkaktører fortsatt de største økonomiske tapene foran seg, grunnet lange forsinkelser i pengestrømmene for royalties og rettighetsvederlag. Innenfor enkelte virksomhetsområder har opp mot 30 prosent av arbeidsstokken sluttet og søkt arbeid i andre bransjer. Når det i tillegg ikke har blitt rekruttert nye aktører på halvannet år, utgjør dette et kompetanseunderskudd som musikkbransjen vil dra med seg i mange år fremover.

Kap. 2421 Innovasjon Norge

Koronakrisen har vist oss at de delene av kulturlivet som driver for egen regning og risiko, og som hovedsakelig driver uten støtte fra det offentlige, gjerne også faller utenfor det offentliges fokus. Vi må erkjenne at musikknæringens aktører ikke har et tilstrekkelig sikkerhetsnett når kriser inntreffer. Skal vi bygge og utvikle en fremtidsrettet og bærekraftig musikknæring må det offentlige, og spesielt Nærings- og fiskeridepartementet og Kulturdepartementet, opparbeide seg innsikt og kompetanse om næringen. Det må forskes mer på strukturer og økonomi. Det eksisterende virkemiddelapparatet for næringsutvikling og innovasjon må tilrettelegges bedre for kulturelle og kreative næringer, i tillegg til at det må utvikles mer målrettede tiltak for bransjene. Særlig viktig vil det være at Innovasjon Norge styrkes i sitt mandat for kreative næringer, og at kulturkompetansen i Innovasjon Norge økes. Kapitaltilgangen for musikknæringen må bedres ved å utrede nye og forbedre eksisterende låne- og garantiordninger.

Behovet for kapital til å kunne starte en reell gjenoppbygging av sektoren og raskt re-etablere et aktivitetsnivå til der vi var før pandemien inntraff er avgjørende, og kulturnæringene trenger virkemidler tilpasset denne virkeligheten. Det må omfatte tilgang til kapital gjennom lån- og kredittordninger som bør forvaltes av Innovasjon Norge eller andre med forståelse for kulturlivets næringspotensial og særegne økonomiske modeller. En slik styrking har vært etterlyst lenge før pandemien, og nå har vi en gyllen anledning til å ta kulturlivets verdiskaping og ringvirkningsøkonomi på alvor, slik at vi kommer styrket og mer robuste ut på andre siden. Det vil også redusere faren for at globale aktører kjøper svekkede norske kulturvirksomheter, en trend som har pågått en god stund og som er en reell trussel mot mangfold og norsk eierskap til norsk kultur.

Kap. 2426 Siva SF

Det bør vurderes også å tilrettelegge bedre for kulturelle og kreative næringer i Siva SF. Mange aktører i musikknæringen er pådrivere for nyskaping og innovasjon, og har ofte en sterk posisjon lokalt og regionalt. Som et ledd i å gi aktørene fart ut av krisen og motvirke kompetanseunderskuddet, kan Sivas arbeid med å fremme vekstkraft i distriktene spille en viktig rolle, kanskje særlig gjennom Inkubasjonsprogrammet og Næringshageprogrammet.

På vegne av organisasjonene i Musikkindustriens næringsråd, MIRs arbeidsutvalg

Erik Brataas
daglig leder
FONO

Marius Øvrebø-Engemoen
daglig leder
Gramart

Ole Henrik Antonsen
styreleder
NOPA

Tone Østerdal
daglig leder
Norske Konsertarrangører